

miserable cuch de la terra? ¿D'ahont aquella mortificació, aquell desitj de sufrir injuríes, sinó d'aquell tant perfet coneixement de Deu Nostre Senyor y de llurs penes y fatigues en profit de la humanitat?

La meditació de la passió del Senyor fou son aliment quotidià, en ella aprengué a menyspreuar les terrenals riqueses y concupiscencies, pera vestirse d'aquella argentada túnica que resplandeix set vegades més que 'l sol, la castetat, y ahont negocià aquelles riqueses celestials que 's compran ab la riquíssima paupertat d'esperit: en ella, considerant a son Diví Redemptor obedient fins a la mort, fou ahont aprengué aquella obediencia que tant el caracteriza. Aquestes tres grans virtuts, pobresa, obediencia y castetat, foren sempre son lema, si ara les pedres de sa diadema que més resplandeixen en llur front, y que son al ensemps el testament que deixá a llurs fills.

Ademés, Sant Francesch comprenia molt bè que solsament l'amor a Deu no bastava, desde 'l moment en que Jesucrist morí per tots nosaltres, aquest amor ja no tant sols devia extenders a Jesús, sinó a tota l'humanitat per amor del mateix Deu, puig Jesucrist en l'acte més solemne de sa vida, quan devia sagellar la nova Lley de Gracia, a tots ens agermanà, y com canta l'immortal Verdaguer: «La Creu de Cristo a tots ens fa germans». Estava tant ben possessionat de la comprehensió y extensió de aytal manament de la Lley de Deu, que l'amor fou el móvil de totes ses accions: per aixó llurs obres pregonen al unisson el amor a Deu y als homes, per aixó allí en l'Empiri está tan enlayrat, per aixó tots els pobles l'anomenan Serafi. Aquí es ahont s'inspira sa obra.

*
* *

Al principi els projectes de St. Francesch havian sigut calificats d'utópichs, mes ben prompte els bons efectes que produhíren la primera, segona y tercera Ordres vingueren a desmentir aytal suposició. En primer lloch produhíren la regeneració del mon científich, essent célebres els noms d'Alexandre d'Hales, mestre de St. Tomás d'Aquino, Scot, St. Bonaventura y els de altres personalitats no menys dignes de lloança, no tant sols per sa sabiduría, sinó també per sa santetat: en segon lloch per haver conduhit d'un modo tan admirable la massa social als cimals de la cristiana civilisació, apartantla de la corrupció que la degenerava.

La segona Ordre fou exclusivament establerta per aquelles